

De personeelsbladen van de ministeries dreigen het slachtoffer te worden van de taakstelling bij de rijks-overheid. Ook het leven van BinnensteBuiten hangt aan een zijden draadje. Kunnen we zonder?

Onder vuur

In de Nota Vernieuwing Rijksdienst, die minister Ter Horst en programma secretaris-generaal Roel Bekker op 25 september tijdens twee persconferenties (voor de externe én de interne media) presenteerde, staat het een tikje minder scherp dan in het advies van de Voorlichtingsraad: 'De hoeveelheid departementale personeelsbladen wordt gezien in relatie tot de ontwikkeling van een rijksintranet en een kwartaalblad voor het Rijk.' Bekker wil niet zo stellig als de directoren voorlichting spreken over

afschaffen, zei hij tijdens de persconferentie, daar gaan de ministeries immers zelf over.

Maar de ministeries hebben de boodschap begrepen: de bladen liggen onder vuur. Justitie beëindigt zowel het interne personeelsblad (Vox Justitiae) als het externe Justitie Magazine per 1 januari 2008. De redactie van Tellus van VROM is bezig met het laatste nummer. Bij andere redacties heerst vooral onzekerheid over de bezuinigingsoperatie.

Niets staat zwart op wit, maar de personeelsbladen van Financiën en Verkeer & Waterstaat mogen nog één jaar door. Bij LNV zijn ze de dans ontsprongen, het blad is, verrassend, met een nieuw jasje bezig.

'Wij kunnen zonder papieren personeelsblad', zegt plaatsvervangend SG Philippe Raets van BZK stellig. 'Maar wij kunnen niet zonder slimme, actuele nieuwsvoorziening. Mensen moeten op de hoogte zijn van wat er in de organisatie speelt,

er moet debat zijn. Dat zijn doelen die je moet accommoderen. Maar dat kan op verschillende manieren. Het personeelsblad is een van de manieren.' Raets ziet overal om zich heen de trend om digitale media te raadplegen. 'Mensen kijken op internet, www.nu.nl. Papier media worden weggedrukt. De vraag is: heeft een papieren blad nog wel toekomst? Ik weet dat je wat verliest als je het blad afschaft, ik houd ook graag papier in

handen, en ik ben fan van fotojournalistiek. Maar als ik met een kwart moet bezuinigen, dan gaan we dingen verliezen waar we waarde aan hechten.'

Bladenmaker Fred Hermsen van het bureau Maters en Hermsen: 'Dat digitale media de toekomst zijn, wordt al vijftien jaar geroepen. De beste situatie is de samenwerking tussen een digitaal en

'Bezuinigen is: dingen verliezen waar we waarde aan hechten'

een geschreven medium.' Een digitaal medium voor de snelle berichtgeving; kort en krachtig. Het geschreven blad voor de diepgang en de achtergronden. En het debat.

Binding. Bijdragen aan het wij-gevoel. Platform. Dat zijn wezenlijke kenmerken van het personeelsblad. Over het voorgestelde alternatief van de voorlichtingsdirecteuren, een kwartaalblad voor het Rijk, is bijna niemand positief. Mensen lezen graag artikelen over andere mensen, over het beleid van het ministerie, over wat mensen drijft. 'Dat lukt niet met een kwartaalblad', zegt Peter van Noppen, scheidend hoofdredacteur van BZ-blad. Zijn blad werd dit jaar bekroond met de Grand Prix voor bedrijfsbladen. Hoofdredacteur Martin Lamboo van Justitie meldt dat het plan van de baan zou zijn. En terecht, vindt Lamboo, 'wij hebben nu 42.500 lezers in het land. Dat is al moeilijk als doelgroep. Het Rijk met meer dan honderdduizend ambtenaren is nog een stap verder. Een band daarmee krijgen is nog moeilijker. Je moet je tot rijksbrede onderwerpen beperken. Wie gaat er dan nog een artikel over het gevangeniswezen lezen?' Volgens PSG Philippe Raets is het een 'megamoeilijke opgave' om een blad te maken waar alle rijksambtenaren wat aan hebben. Wat is de meerwaarde? Ook hoofdredacteur Bea Marsman van het DGV-personeelsblad Sirene verkiest de kleine schaal.

'Hoe herkenbaar is zo'n rijksblad nog?' vraagt zij zich af. Verwijzend naar een discussie over Europa: 'het Rijk is een te groot huis om in te wonen en je prettig in te voelen. De maatvoering is relevant. Eén logo kan

ik me voorstellen, daar gaat het om de uitstraling naar buiten. Een personeelsblad heb je niet voor de uitstraling naar buiten, dat maak je voor de mensen zelf. En dan is schaal van belang.'

'Het personeelsblad moet een organisatie volgen en niet vooruitlopen op een reorganisatie', voegt Van Noppen toe. 'Het advies van de voorlichtingsdirecteuren maakt duidelijk dat interne communicatie totaal niet belangrijk voor hen is. Het is een enorme blunder. Goede externe communicatie begint bij goede interne communicatie. Daar zijn die bladen voor. Afschaffen is dodelijk, dat krijg je onherroepelijk terug.'

Kan een ministerie zonder blad? 'Nee', zegt bladenmaker Hermsen. 'Het is een onzalig idee om personeelsbladen *rücksichtslos* af te schaffen.' Het papieren personeelsblad valt niet weg te strepen tegen digitale middelen. Het heeft zijn eigen kwaliteiten. Intranet lees je tijdens werktijd, het bedrijfsblad thuis of onderweg. Er zijn meer lezers: achterban, oud-medewerkers, belangstellenden. Die bereik je niet met intranet. Bovendien staan op intranet berichten rijp en groen door elkaar. 'Dat maakt bladen zo sterk: een goede regie op de inhoud. Let op mijn woorden: over een jaar of vijf zijn de bladen er weer.' [MS]

Wat vinden jullie, lezers? Kunnen we zonder personeelsblad? Mail naar innenstebuiten@minbzk.nl nu het nog kan. In de volgende BinnensteBuiten een bloemlezing.

ÉÉN OF GEEN

Bij BZK opereren meerdere personeelsbladen (Sirene bijvoorbeeld, red.); al dan niet met een professionele redactie. Philippe Raets: 'Als we kiezen om het personeelsblad te behouden, dan kan er maar één blad zijn. Daarna moeten we nog wel nadenken over de frequentie en het format.' Hoofdredacteur Bea Marsman van Sirene heeft op het moment van schrijven nog niet gehoord van deze eis.